
3

Grenseffecten van fiscale regelingen, accijnzen en btw

Aan de orde is het **tweeminutendebat Grenseffecten van fiscale regelingen, accijnzen en btw (CD d.d. 15/02)**.

De voorzitter:

Een hartelijk woord van welkom aan de staatssecretaris en aan de minister, die alvast heeft plaatsgenomen voor het volgende debat. Ik geef graag het woord aan de eerste spreker van vandaag. Ja, we beginnen vandaag met de eerste spreker, meneer Omtzigt. Dat is de heer Graus van de fractie van de Partij voor de Vrijheid. Hij heeft twee minuten spreektijd.

De heer Graus (PVV):

Dank u wel, meneer de voorzitter. Vijf korte moties. Ik kom natuurlijk uit het grensgebied vandaag, dus ik weet hoe ernstig die weglekeffecten zijn.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

verzoekt de regering de accijns op alcohol, brandstof en tabak niet te verhogen maar te verlagen om "weglekeffecten" naar onze buurlanden te voorkomen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Graus en Edgar Mulder.

Zij krijgt nr. 145 (36202).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

verzoekt de regering om de hoogte van brandstofaccijnzen dusdanig aan te passen dat het verschil in consumentenprijs met onze buurlanden nooit hoger wordt dan maximaal €0,02 per liter,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Graus en Edgar Mulder.

Zij krijgt nr. 146 (36202).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

verzoekt de regering bij toekomstige onderzoeken inzake tabak, zoals het Empty Pack Survey, tevens de grenseffecten voor shag mee te nemen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Graus en Edgar Mulder.

Zij krijgt nr. 147 (36202).

De heer Graus (PVV):

Veel mensen weten het niet, maar shag is een oer-Hollands product. Het wordt benut door mensen die vaak niet heel veel te besteden hebben. Het is wat goedkoper, en die mensen hebben er erg veel last van.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

verzoekt de regering onderzoek te doen naar de oorzaken van toenemende illegale handel en smokkel in tabaksproducten en de impact op ondernemers in de grensregio's hierbij te betrekken,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Graus en Edgar Mulder.

Zij krijgt nr. 148 (36202).

De heer Graus (PVV):

De laatste, meneer de voorzitter.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

verzoekt de regering de mkb-toets toe te passen op alle voorgenomen wijzigingen van fiscale regels, accijnzen en btw,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Graus en Edgar Mulder.

Zij krijgt nr. 149 (36202).

De heer **Graus** (PVV):

Daar kan niemand tegen zijn, want iedereen heeft mij destijds gesteund met die mkb-toets. De ondernemers staan er ook allemaal achter.

Meneer de voorzitter, zoals ik al zei, ik kom uit het grensgebied vandaan. Ik ben met een paar minuten in Luik en ik ben zo in Aken. Bij Kaufland Herzogenrath en andere grensplaatsen staan alleen maar Nederlandse auto's. De drank is er goedkoper. De sigaretten zijn er goedkoper. De brandstof is dadelijk goedkoper. Dat kan echt niet. Er moet wat gebeuren. De brief die we hebben gekregen, gaat helemaal nergens over.

Dank u wel, meneer de voorzitter.

De voorzitter:

Heel goed. De volgende spreker is de heer Omtzigt.

De heer **Omtzigt** (Lid Omtzigt):

Voorzitter. Ik heb de volgende moties.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat er grote grenseffecten zijn bij de verkoop van brandstoffen door de grote verschillen in belastingdruk;

verzoekt de regering een voorstel te doen, waardoor het verschil in belastingdruk door accijnzen gemaximeerd wordt en de Kamer daarover voor november 2023 te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Omtzigt.

Zij krijgt nr. 150 (36202).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de tijdelijke regels voor thuiswerkende grenswerkers die tijdens de coronapandemie golden per 1 juli zijn afgeschaft;

constaterende dat voor de socialezekerheidssituaties een nieuwe kaderovereenkomst uitkomst biedt, maar dat nog steeds geen overeenstemming is bereikt over een aanpassing van de belastingverdragen;

van mening dat de oorzaak van de fiscale discoördinatie is gelegen in het feit dat de socialepremieheffing op EU-niveau multilateraal geregeld is in EU-verordening 883/2004 en de belastingheffing bilateraal via meer dan 600 bilaterale dubbelbelastingverdragen;

verzoekt de regering in Ecofin-verband een voorstel te doen om het OESO-modelverdrag voor wat betreft de artikelen die betrekking hebben op de belastingheffing van grensoverschrijdende werknemers c.q. zelfstandigen aan te passen aan de regels inzake de socialepremieheffing en de Kamer hierover voor eind 2023 te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Omtzigt.

Zij krijgt nr. 151 (36202).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de coördinatie van het wettelijke socialezekerheidsstelsel op EU-niveau via Verordening 883/2904 gecoördineerd is en de coördinatie van de belasting door dubbelbelastingverdragen uitgaande van het OESO-modelverdrag bilateraal gecoördineerd is;

constaterende dat er sprake is van onderlinge discoördinatie en dat dit leidt tot actuele problemen voor de thuiswerkende grenswerkers en hun werkgevers;

verzoekt de regering op korte termijn, samen met België, Duitsland en Luxemburg, het initiatief te nemen op EU-niveau de discoördinatieproblematiek te agenderen om met de grootse urgentie met Duitsland en België een fiscale overeenkomst af te sluiten, en de Kamer voor eind 2023 te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Omtzigt.

Zij krijgt nr. 152 (36202).

De heer **Omtzigt** (Lid Omtzigt):

U ziet dat er enige overlap is tussen de laatste twee moties. Het kan óf meteen in EU-verband worden gedaan, óf met België en Duitsland, en liefst Luxemburg daarbij. Dat is voor Nederland natuurlijk logischer. Het zou mooi zijn als het in z'n geheel lukt. Het kan ook dat je daar een bepaalde volgorde in aanbrengt.

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter:

Heel goed. Dan mevrouw Inge van Dijk van de fractie van het CDA. Zij is de laatste spreker van de zijde van de Kamer.

Mevrouw **Inge van Dijk** (CDA):

Voorzitter, dank je wel. Ik wil de staatssecretaris danken voor zijn brief over effecten van de prijsverschillen in grensregio's. Hij noemt in deze brief verschillende onderzoeken die veelal verwijzen naar data uit 2019, en één keer uit 2021. Daaruit is de conclusie dat tanken nauwelijks een motief is om over de grens te gaan shoppen. Dat lijkt ons niet helemaal representatief voor de meer recente ontwikkelingen van brandstofprijzen, waarbij de verschillen veel groter zijn geworden.

Bij het voorjaarsnotadebat gaf de staatssecretaris in zijn antwoord op mijn collega Slootweg aan dat het kabinet gaat kijken wat andere landen, zoals Duitsland en België, op dit vlak gaan doen, in het bijzonder in het kader van de grensregio. Zou hij daar al wat meer over kunnen zeggen? Ook zijn we benieuwd naar het onderzoek hiernaar, waarvan de staatssecretaris met Prinsjesdag de uitkomsten zal sturen. Mochten de effecten daartoe aanleiding geven, kunnen we dan mogelijk al maatregelen verwachten in het Belastingplan 2024?

Voorzitter. Ik heb mede namens mijn collega van Volt een motie over fiscale maatregelen voor grenswerkers.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat grensregio's veel profijt hebben van het aantrekken van werknemers van net over de grens, die een belangrijke bijdrage leveren aan de regionale economie;

constaterende dat de coronaperiode ook voor grenswerkers de voordelen heeft laten zien van meer thuiswerken, maar dat het aflopen van de tijdelijke regelingen met België en Duitsland om dit te faciliteren nu zorgt voor meer administratieve lasten, onzekerheid en mogelijk fiscale nadelen voor thuiswerkende grenswerkers in vergelijking met personen die in hun woonland werken;

constaterende dat voor de sociale zekerheid onlangs wel overeenstemming is bereikt om 50% thuiswerken te faciliteren zonder gevolgen, en de regering zich wil inzetten om op Europees niveau afspraken te maken inzake de fiscaliteit;

verzoekt de regering om zich op Europees niveau in te zetten om zo veel mogelijk aan te sluiten bij de sociale zekerheid waaronder 50% thuiswerken wordt gefaciliteerd, en zich in de tussentijd maximaal in te spannen zo snel mogelijk een tussenoplossing in de belastingverdragen met buurlanden te vinden om grenswerkers in de regio te kunnen faciliteren, en voor het einde van het jaar aan de Kamer te rapporteren over de voortgang en mogelijke opties en gevolgen hiervan,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Inge van Dijk en Dassen.

Zij krijgt nr. 153 (36202).

Heel goed. Dat was de negende motie. Ik schors zeven minuten. Dan gaan we luisteren naar de staatssecretaris.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

De voorzitter:

Het woord is aan de staatssecretaris.

Staatssecretaris Van Rij:

Dank u wel, voorzitter. In de motie op stuk nr. 145 wordt de regering verzocht om de accijns op alcohol, brandstof en tabak niet te verhogen maar te verlagen, om wegleffecten naar onze buurlanden te voorkomen. Die ontraden wij. Wij voeren daarin ons eigen beleid, zoals het gezondheidsbeleid, en kijken naar het budgettaire effect. Uiteraard kijken we wel naar de verschillen met de buurlanden. Overigens mag ik erop wijzen dat de kosten in de winkel van bijvoorbeeld levensmiddelen lager liggen, zowel ten opzichte van België als ten opzichte van Duitsland. Je ziet daarin dus verschillen. Dat blijkt ook uit de brief van 29 juni. Deze motie ontraden we.

De motie op stuk nr. 146 vraagt om ervoor te zorgen dat het verschil in de consumentenprijs met onze buurlanden nooit hoger wordt dan maximaal €0,02 per liter. Dat gaat om de brandstofaccijnzen. Die ontraden we ook. In de motie-Heinen, die bij de Voorjaarsnota is aangenomen, is aan het kabinet gevraagd om bij de augustusbesluitvorming nog eens goed te kijken naar de verhoging van de accijnzen op 1 januari aanstaande. Dat besluit is hier in het parlement, in de Tweede en Eerste Kamer, al genomen. We kijken nog heel goed of we het gaan doen zoals besloten is, vanwege de effecten. Deze motie ontraden we.

Voorzitter. De derde motie, op stuk nr. 147, verzoekt de regering om bij toekomstige onderzoeken inzake tabak, zoals het Empty Pack Survey, tevens de grenseffecten voor shag mee te nemen. Op zichzelf begrijp ik heel goed wat hier bedoeld wordt, alleen is het probleem met de shagverpakking dat die heel snel vergaat, in tegenstelling tot de sigarettenverpakking. We ontraden de motie, omdat die gewoon niet uitvoerbaar is.

De motie op stuk nr. 148 verzoekt de regering onderzoek te doen naar de oorzaken van toenemende illegale handel en smokkel in tabaksproducten en de impact op ondernemers in de grensregio hierbij te betrekken. Die zou ik graag oordeel Kamer willen geven als ik die als volgt mag lezen. We houden goed zicht op deze ontwikkelingen. Dan loopt die Empty Pack Survey mee, maar ook, zo zeg ik hier, is de FIOD hier zeer actief bij betrokken. Dus oordeel Kamer.

De voorzitter:

Dan moet ik even kijken naar de heer Graus. Ja, hij bevestigt dat. Dan is-ie oordeel Kamer. Prima. De volgende motie.

Staatssecretaris Van Rij:

De volgende motie, op stuk nr. 149, verzoekt de regering de mkb-toets toe te passen op alle voorgenomen wijzigin-

gen van fiscale regels, accijnzen en btw. Het kabinet doet eigenlijk bij alle fiscale maatregelen sowieso de uitvoerings-toets en de doentoets, maar in de uitvoeringstoets kijken we ook naar de effecten voor het mkb. Dat wordt dan dus niet een extra mkb-toets die we daarbovenop nog gaan doen, maar we nemen het wel mee. We zullen er extra aandacht voor vragen, maar niet als aparte mkb-toets.

De voorzitter:
En dus?

Staatssecretaris Van Rij:
En dan dus ontraden, omdat we het al doen.

De voorzitter:
Eén vraag, meneer Graus.

De heer Graus (PVV):
Allereerst dank voor het oordeel Kamer op de vorige motie. De mkb-toets is door de hele Kamer gesteund. Dat is een motie van mij geweest, omdat ondernemers daar al heel lang om vragen. Die mkb-toets is door de hele Kamer gesteund, omdat dan echt op alle facetten, dus sociaal-maatschappelijk maar ook financieel-economisch, blijkt wat de gevolgen zijn, ook voor ondernemers. Omdat die ook zo breed door de Kamer is gesteund, zou ik het fijn vinden dat die wordt meegenomen.

Staatssecretaris Van Rij:
Zoals gezegd, bij de fiscale wetgeving houden we natuurlijk al rekening met de uitvoerbaarheid, ook via de uitvoerings-toets. We zullen met alle voorstellen waarmee we komen natuurlijk ook kijken naar de effecten voor het mkb, maar ook breder, ook voor burgers. Ik wil hier geen separate mkb-toets beloven, want dat kan ik gewoon niet waarmaken. We hebben een uitvoeringstoets en we hebben een doentoets. U mag mij erop blijven aanspreken of ik in voldoende mate aan de door de Kamer aangenomen motie voldoe als ik met mijn voorstellen in het Belastingplan kom voor wat betreft het mkb.

De voorzitter:
Prima. De motie op stuk nr. 150.

Staatssecretaris Van Rij:
De motie op stuk nr. 150 is van de heer Omtzigt en verzoekt de regering een voorstel te doen waardoor het verschil in belastingdruk op accijnzen gemaximeerd wordt, en de Kamer daarover voor november 2023 te informeren. Ik wil mij er niet al vooraf op vastleggen om dat eenzijdig te doen. Wat ik wel heb gedaan, zoals ook beloofd, is dat ik vorige week maandag naar Berlijn ben geweest. Ik ben ook naar Brussel geweest. Ik heb met de staatssecretaris van Fiscale Zaken gesproken in Berlijn en ook met de minister van Financiën van België. Wij blijven elkaar informeren over de accijnzen, maar een maximering ... Uiteraard beseffen wij dat de accijnzen hoog zijn in Nederland. We blijven elkaar natuurlijk informeren over de verschillen. Een bandbreedte heb ik geprobeerd. Die willen ze niet. Aan de andere kant

heeft Duitsland al aangekondigd, nog niet officieel trouwens, dat ze ook met een verhoging van de accijns op de benzine zullen komen. Dat zullen we dan na de zomer horen. Voor België sluit ik dat ook niet uit. Met deze motie zet ik me te veel vast, dus ik ontraad 'm.

De voorzitter:
Eén vraag van de heer Omtzigt.

De heer Omtzigt (Lid Omtzigt):
Het is echt wel code rood. Dan heb ik het niet over het gegeven dat het heel hard waait in de grensregio, maar over het gegeven dat de pompstations sinds een paar dagen helemaal leeg zijn. Het is vervelend als dat verschil verder oploopt. Daarom is dit een open motie. Er staat geen €0,02 in. Ik snap echt wel dat het iets meer dan €0,02 wordt. Het verschil tussen België en Duitsland is namelijk al meer dan €0,02. Dat is dus niet eens handhaafbaar. Maar wilt u toch eens met een voorstel komen hoe dat verschil binnen bepaalde marges kan blijven? Anders moet je namelijk tegen pomphouders in de grensregio zeggen dat zij geen bedrijf meer moeten openen.

Staatssecretaris Van Rij:
De effecten in de grensregio's zijn mij meer dan bekend. Ik heb uitvoering gegeven aan het meten van die effecten. De tweede rapportage daarover zal direct na het zomerreces naar de Kamer gaan. Die zal gevolgd worden door een derde rapportage. De pomphouders zijn op zichzelf tevreden dat eindelijk eens gemeten wordt wat de effecten zijn. Ik wil zeker het debat voortzetten op het moment dat we met de voorstellen voor het Belastingplan komen. Ik heb zojuist en eerder het volgende al aangegeven ten aanzien van de al besloten verhoging van de accijnzen op 1 januari. Daar zitten twee componenten in: terug naar het oude niveau en de inflatiecorrectietabel. Het kabinet gaat zich daar in augustus nog eens heel goed over buigen. Ik wil de discussie dus graag voortzetten. Laten we bij de behandeling van het Belastingplan 2024 bespreken of dat uiteindelijk tot een maximering moet leiden.

De voorzitter:
Prima. Dan gaan we naar de motie op stuk nr. 151.

Staatssecretaris Van Rij:
Dus misschien kunt u de motie op stuk nr. 150 aanhouden.

Voorzitter: Dan ga ik naar de motie op stuk nr. 151. Die komt mij zeer sympathiek over. Daar ben ik het mee eens. Als u het goedvindt, geef ik even een inleiding op de moties op de stukken nrs. 151, 152 en 153. Die wil ik namelijk allemaal oordeel Kamer geven. Ik zal uitleggen waarom.

De voorzitter:
Dat mag dan heel kort. Als moties "oordeel Kamer" krijgen, dan weten we vaak immers wel genoeg.

Staatssecretaris **Van Rij**:

Maar ik wil toch even uitleggen waarom ze een steun in de rug zijn. Dat zal ik heel kort doen.

Wij vormen al een kopgroep. Dat heb ik in Duitsland besproken. Dat heb ik in België besproken. Dat wordt een Benelux-initiatief. Ik ben zelf voorzitter van de Benelux dit jaar. Dat gaan we met Duitsland erbij doen. Dat doen we ook met Noordrijn-Westfalen. Noordrijn-Westfalen is voortrekker binnen Duitsland. Dat deel is zeer belangrijk. Dat is namelijk de grootste deelstaat. Duitsland kijkt ook nog of andere landen erbij gehaald kunnen worden. Dat betekent dat België, die het voorzitterschap heeft van de EU, dit op 1 januari gaat agenderen op de EU-agenda. Ook dat heb ik afgesproken. Er zal ook een non-paper over komen. We hebben het over de grenswerkers.

Desalniettemin blijf ik bilateraal met België in gesprek. België komt direct na de zomer terug. Dan zullen zij in kaart brengen wat het budgettair voor ze betekent als wij in het bilaterale verdrag al tot een verruiming van de situatie voor de grenswerkers komen. Duitsland heeft aangegeven op dit moment niet meer te kunnen doen dan 34 dagen. Duitsland heeft zich dus wél voorstander getoond van het vormen van die kopgroep.

Voorzitter. Ik ben het eens met wat de heer Omtzigt zegt. Het mooiste is natuurlijk om unanimititeit te hebben. Maar misschien is het eerst de Benelux, dan een kopgroep in de EU en daarna unanimititeit. We maken echter duidelijk voortgang. Alleen, het is iets ingewikkelder dan bij de sociale zekerheid.

Dus alle drie de moties krijgen oordeel Kamer.

De voorzitter:

Heel goed.

De beraadslaging wordt gesloten.

De voorzitter:

Tot zover dit debat. Als de minister van Financiën er is, ga ik meteen door met het volgende tweeminutendebat.